

ВИТЯГ

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

Р І Ш Е Н Н Я

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ВІННИЦЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

31 травня 2016 року

№ 40-рш
м. Вінниця

Справа № 04-10/21-16

Про порушення законодавства про
захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Вінницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 04-10/21-16 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції Вороновицькою селищною радою (23252, Вінницька обл., Вінницький р-н, смт. Вороновиця, вул. Леніна, 68; код ЄДРПОУ - 04326069) та подання другого відділу досліджень і розслідувань від 13.05.2016 № 04-147,

ВСТАНОВИЛА:

Розпорядженням адміністративної колегії Вінницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 16.03.2016 № 21-рк розпочато розгляд справи № 04-10/21-16 проти Вороновицької селищної ради (23252, Вінницька обл., Вінницький р-н, смт. Вороновиця, вул. Леніна, 68; код ЄДРПОУ - 04326069) за ознаками порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, абзацом дев'ятим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, якими встановлюються не передбачені законами України обмеження самостійності підприємств:

- шляхом прийняття її виконавчим комітетом рішення від 18.06.2014 № 167, яким ФОП В. (*інформація з обмеженим доступом*) надається дозвіл на розміщення об'єкта торгівлі, необхідність одержання якого не передбачена чинним законодавством;
- шляхом прийняття протягом 2013-2015 років виконкомом Вороновицької селищної ради рішень, якими суб'єктам господарювання встановлено розпорядок роботи об'єкта торгівлі, кафе, гральних закладів, чим обмежено права таких суб'єктів господарювання.

Справу розпочато за результатами проведення планової виїзної перевірки додержання вимог законодавства про захист економічної конкуренції Вороновицькою селищною радою.

За результатами розгляду справи встановлено наступне.

Вороновицька селищна рада є органом місцевого самоврядування, юридичною особою (відповідно до пункту 1 статті 16 розділу I Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»).

Місцезнаходження юридичної особи: 23252, Вінницька область, Вінницький р-н, смт. Вороновиця, вул. Леніна, 68; код ЄДРПОУ - 04326069.

Повноваження та порядок діяльності селищної ради визначений Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні». У своїй діяльності Вороновицька селищна рада керується Конституцією України, законами України, Указами Президента України, постановами Кабінету Міністрів України, іншими законодавчими актами.

Вороновицька селищна рада діє на підставі Статуту територіальної громади смт. Вороновиця Вінницької області.

Виконавчим органом Вороновицької селищної ради є виконавчий комітет.

Відповідно до статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до повноважень виконавчих органів міських, селищних, сільських рад відноситься, в тому числі, організація місцевих ринків, ярмарків, сприяння розвитку всіх форм торгівлі.

Законом України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що економічна конкуренція – це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.

Відповідно до частини першої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму, здійснення заходів, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється в т.ч. органами місцевого самоврядування. Згідно із частиною другою статті 4 цього Закону органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції.

За результатами аналізу рішень виконавчого комітету Вороновицької селищної ради та Вороновицької селищної ради, прийнятих протягом 2013-2015 років та 2 місяців 2016 року, встановлено наступне.

Рішенням виконкому Вороновицької селищної ради від 18.06.2014 № 167 «Про розгляд заяви ФОП В. *(інформація з обмеженим доступом)* про надання дозволу на розміщення об'єкту торгівлі» надано дозвіл ФОП В. *(інформація з обмеженим доступом)* на розміщення об'єкту торгівлі магазину, кафе-бару за адресою: смт. Вороновиця, вул. Жовтнева, 27а для здійснення торгівельної діяльності продуктами харчування, товарами народного вжитку. Дозвіл на розміщення об'єкту торгівлі видано терміном на один рік і дійсний до 07.07.2015 року.

Також виконкомом Вороновицької селищної ради протягом 2013-2015 років приймалися рішення про встановлення режимів роботи в кафе, магазинах, барах, ресторанах:

- ◆ від 20.02.2013 № 26 «Про встановлення режиму роботи в торгівельному закладі по вул. Садова, 23»;
- ◆ від 20.02.2013 № 20 «Про встановлення режиму роботи в магазині по вул. Леніна, 97»;
- ◆ від 20.02.2013 № 35 «Про встановлення режиму роботи в кафе «Дорожнє» по вул. Жовтнева, 8б»;
- ◆ від 19.03.2014 № 29 «Про встановлення режиму роботи кафе по вул. Леніна, 87»;
- ◆ від 19.03.2014 № 30 «Про встановлення режиму роботи кафе по вул. Жовтнева, 8г»;
- ◆ від 19.03.2014 № 31 «Про встановлення режиму роботи в бар-павільйоні по вул. Гагаріна, 2»;
- ◆ від 19.03.2014 № 32 «Про встановлення режиму роботи кафе «Какаду» по вул. Леніна, 60»;
- ◆ від 19.03.2014 № 33 «Про встановлення режиму роботи кафе «Росоха» по вул. Маяковського, 36»;
- ◆ від 19.03.2014 № 34 «Про встановлення режиму роботи кафе «Українські страви» по вул. Жовтнева, 8в»;
- ◆ від 19.03.2014 № 35 «Про встановлення режиму роботи в магазині по вул. Садова, 23»;
- ◆ від 19.03.2014 № 36 «Про встановлення режиму роботи в магазині ФОП К. *(інформація з обмеженим доступом)* по вул. Леніна, 23»;
- ◆ від 19.03.2014 № 38 «Про встановлення режиму роботи в магазині ФОП Д. *(інформація з обмеженим доступом)* по вул. Гагаріна, б/н»;

- ◆ від 19.03.2014 № 39 «Про встановлення режиму роботи в магазині ФОП М. (інформація з обмеженим доступом) по вул. Леніна, 97»;
- ◆ від 16.04.2014 № 128 «Про встановлення режиму роботи в магазині по вул. Цукрозаводська, 3»;
- ◆ від 26.02.2015 № 34 «Про встановлення режиму роботи кафе «Дорожне» по вул. Жовтнева, 8б»;
- ◆ від 26.02.2015 № 35 «Про встановлення режиму роботи в магазині по вул. Гагаріна, 2а».

Відповідно до чинного законодавства торговельна діяльність регулюється Господарським та Цивільним кодексами України, Законом України "Про захист прав споживачів", Порядком здійснення торговельної діяльності та правилами торговельного обслуговування на ринку споживчих товарів (далі - Порядок), затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 15.06.2006 № 833, та іншими актами законодавства.

Відповідно до статті 1 Закону України "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності" (далі - Закон про дозвільну систему) дозвільна система у сфері господарської діяльності - сукупність урегульованих законодавством відносин, які виникають між дозвільними органами, державними адміністраторами та суб'єктами господарювання у зв'язку з видачею документів дозвільного характеру, переоформленням, видачею дублікатів, анулюванням документів дозвільного характеру.

Згідно з частиною другою статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. Відповідно до статті 31 Господарського кодексу України дискримінацією суб'єктів господарювання органами влади визнається, зокрема, встановлення заборон чи обмежень стосовно окремих суб'єктів господарювання або груп підприємців. Дискримінація суб'єктів господарювання не допускається.

Збір за видачу дозволу на розміщення об'єктів торгівлі та сфери послуг раніше стягувався відповідно до норм податкового законодавства, зокрема Закону України "Про систему оподаткування" та Декрету Кабінету Міністрів України від 20.05.1993 № 56-93 "Про місцеві податки і збори", у зв'язку з чим, місцевими органами влади було запроваджено видачу дозволу на розміщення об'єкта торгівлі та сфери послуг.

Однак з набранням чинності 05.10.2006 частини першої статті 4 Закону про дозвільну систему правових підстав на оформлення та видачу дозволу на розміщення об'єкта торгівлі та сфери послуг (і подібних до нього) немає, оскільки необхідність одержання такого документа не передбачена жодним законом України.

Верховною Радою України 02.12.2010 прийнято Податковий кодекс України, підпунктом 1 пункту 2 розділу "Прикінцеві положення" якого передбачено, що з 01.01.2011 втратили чинність, зокрема, Закон України "Про систему оподаткування" та Декрет Кабінету Міністрів України від 20.05.1993 № 56-93 "Про місцеві податки і збори". Тим самим збір за видачу дозволу на розміщення об'єкта торгівлі та сфери послуг скасовано.

Крім того, Законом України від 17.02.2011 № 3038-VI "Про регулювання містобудівної діяльності" внесено зміни до Закону України "Про благоустрій населених пунктів", положеннями якого скасовано повноваження сільських, селищних і міських рад у сфері благоустрою населених пунктів в частині надання дозволу на розміщення на території об'єктів благоустрою, будівель і споруд соціально-культурного, побутового, торговельного та іншого призначення.

Таким чином, отримання дозволу на торгівлю та розміщення/ встановлення об'єкту торгівлі від Вороновицької селищної ради не передбачено чинним законодавством.

Дії Вороновицької селищної ради в особі її виконкому по прийняттю рішення від 18.06.2014 № 167, яким ФОП В. (інформація з обмеженим доступом) надається дозвіл на розміщення об'єкта торгівлі, необхідність одержання якого не передбачена чинним

законодавством, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50, абзацом дев'ятим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» - антиконкурентні дії органу місцевого самоврядування, якими встановлюються не передбачені законами України обмеження самостійності підприємств.

Відповідно до підпункту 4 пункту "б" статті 30 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" (далі - Закон про місцеве самоврядування) до делегованих повноважень органів сільських, селищних, міських рад у сфері житлово-комунального господарства, побутового, торговельного обслуговування, громадського харчування, транспорту і зв'язку віднесено встановлення за погодженням з власниками зручного режиму роботи розташованих на відповідній території підприємств, установ та організацій сфери обслуговування незалежно від форм власності.

Виходячи з визначення дозвільної системи у сфері господарської діяльності відносини між органами сільських, селищних, міських рад щодо погодження режиму роботи розташованих на відповідній території підприємств, установ та організацій сфери обслуговування з суб'єктом господарювання (власником таких об'єктів) не підпадають під дію Закону про дозвільну систему, оскільки такі відносини не можуть бути пов'язані з отриманням будь-яких документів дозвільного характеру.

Крім того, слід зазначити, що узгодження встановлення режиму роботи підприємств, установ та організацій сфери обслуговування в Переліку документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності, затвердженому Законом України від 19.05.2011 № 3392-VI, відсутня. Процедура такого погодження чинним законодавством не передбачена.

Таким чином, режим роботи підприємств, установ, організацій суб'єкти господарювання (власники) встановлюють самостійно, а у вищезгаданих випадках, передбачених законодавством, орган місцевого самоврядування звертається до такого суб'єкта з метою узгодження встановленого режиму роботи з обов'язковим дотриманням останнім особливостей продажу окремих груп продовольчих та непродовольчих товарів, здійснення різних видів торгівлі, роботи закладів (підприємств) ресторанного господарства.

Отже, дії Вороновицької селищної ради щодо прийняття її виконкомом вище перелічених рішень, якими суб'єктам господарювання встановлено розпорядок роботи об'єкта торгівлі, обмежують права таких суб'єктів господарювання, суперечать загальним принципам господарювання, які визначені у статті 6 Господарського кодексу України, в частині заборони незаконного втручання, зокрема, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб у господарські відносини та є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50, абзацом дев'ятим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» - антиконкурентні дії органу місцевого самоврядування, якими встановлюються не передбачені законами України обмеження самостійності підприємств.

На подання з попередніми висновками у справі від 13.05.2016 № 04-147, направлене Вороновицькій селищній раді із супровідним листом від 16.05.2016 № 04-10/688 Вороновицька селищна рада зауважень та заперечень не надала.

Слід зазначити, що вищевказані рішення Вороновицької селищної ради щодо надання дозволу на розміщення об'єкта торгівлі та встановлення розпорядку роботи об'єкта торгівлі станом на 31.05.2016 року вже втратили чинність, оскільки надавались строком на 1 рік.

Перевіркою підтверджено, що у 2016 році Вороновицькою селищною радою аналогічних рішень не приймалося.

Виходячи з вищевикладеного, на підставі статей 12, 14 Закону України "Про Антимонопольний комітет України", статті 48 Закону України "Про захист економічної конкуренції", пункту 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від

23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами і доповненнями), пункту 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Вінницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ВИРІШИЛА:

1. Визнати дії Вороновицької селищної ради (23252, Вінницька обл., Вінницький р-н, смт. Вороновиця, вул. Леніна, 68; код ЄДРПОУ - 04326069) порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50, абзацом дев'ятим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» - антиконкурентні дії органу місцевого самоврядування, якими встановлюються не передбачені законами України обмеження самостійності підприємств, шляхом прийняття її виконавчим комітетом рішення від 18.06.2014 № 167, яким надається дозвіл ФОП В. (*інформація з обмеженим доступом*) на розміщення об'єкта торгівлі, необхідність одержання якого не передбачена чинним законодавством.

2. Визнати дії Вороновицької селищної ради (23252, Вінницька область, Вінницький р-н, смт. Вороновиця, вул. Леніна, 68; код ЄДРПОУ - 04326069) порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50, абзацом дев'ятим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» - антиконкурентні дії органу місцевого самоврядування, якими встановлюються не передбачені законами України обмеження самостійності підприємств, шляхом прийняття протягом 2013-2015 років виконкомом Вороновицької селищної ради рішень, якими суб'єктам господарювання встановлено розпорядок роботи об'єкта торгівлі, кафе, гральних закладів.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня одержання його копії.

Голова адміністративної колегії,
голова відділення

М.В. Слободянюк

Члени колегії:

О.В. Вихованець

В.В. Одобецька

Н.В. Соловей

С.В. Сельська

Секретар

Л.В. Данильченко

Підготував:

Заст. начальника ВДР

_____ Н.В. Соловей
_____ 2016 р.

Погоджено:

Головний спеціаліст-юрисконсульт

_____ Ю.П. Драпак
_____ 2016 р.